קה א מיי׳ פ״ט מהלי מלכים הלכה ה ופי״ד מהלכות איסורי ביאה

הלכה י סמג עשין קכב: קו ב מיי פי"ב מהלכות איסורי ביאה הלי"א:

קו ג ד ה מיי׳ פ״ט מהל׳ מלכים הלכה ח: מלכים הלכה ח: קח ו מיי׳ שם הלכה ז: קש ז מיי׳ פ״י שם הלכה

:[גייג

קי ח מיי׳ פ״ה מהלכות חובל ומזיק הלכה ב

סמג עשין ע טוש"ע חו"מ

סימן תכ סעיף א: קיא ט י מיי פ״י מהלי

[ופ״ה מהלי חובל

אביו דומיא דאמו ואמו דומיא דאביו לא

משכחת לה אלא באחווה ורבי עקיבא מומב

לאוקמיה באשת אביו דאיקרי ערות אביו

לאפוקי אחות אביו דשאר אביו איקרי ערות

אביו לא איקרי ת"ש וויקח עמרם את יוכבד

דודתו מאי לאו דודתו מן האם לא דודתו

מן האב ת"ש יוגם אמנה אחותי בת אבי היא

אך לא בת אמי מכלל דבת האם אסורה

ותסברא אחותו הואי בת אחיו הואי וכיון

דהכי הוא לא שנא מן האב ולא שנא מן האם

שריא אלא התם הכי קאמר ליה קורבא

דאחות אית לי בהדה מאבא ולא מאמא ת"ש

מפני מה לא נשא אדם את בתו כדי שישא

קין את אחותו שנאמר יכי אמרתי עולם חסד

יבנה הא לאו הכי אסירא כיון דאשתרי

אשתרי אמר רב הונא כותי "מותר בבתו

וא"ת מפני מה לא נשא אדם את בתו

כדי שישא קין את אחותו משום עולם חסד

יבנה ואיכא דאמרי אמר רב הונא כותי

אָסור בבתו תדע שלא נשא אדם את בתו

ולא היא התם היינו מעמא כדי שישא

קין את אחותו משום דעולם חסד יבנה

אמר רב חסדא יעבד מותר באמו ומותר

בבתו יצא מכלל כותי ולכלל ישראל לא

לעיל מ.], ב) גי' רש"ח דלישראל שרי ולכותי אסור [וכ"כ מוס' דהכא ד"ה מי איכא מידי ועי׳ תום׳ יבמות לד: ד"ה ולא כמעשה וכו׳ שהי הגרסא לפניהם כמו דאיתא לפנינו הכא וכתבו יג:, ד) [ע" מוס' ע"ו סד: ד"ה איזהו וכו'], ד) רש"ל ס"א. פשיטא אמר רבינא לא נצרכה הלה לשני בשבת. ו) [בראשית ב], 1) [שס], **ה**) [ע"א], **ט**) [בראשית כ], י) [ל"ל וחים חשר יקח], כ) [יבמות כב.], ל) ל"ל דלכוין, מ) בס"ח נוסף: הנולרים, נ) ויומא עז: טיא וברש"י שם ד"ה אם ע"ש וברש"י שם ד"ה אם תענה וכו' ועוד שם ד"ה חביאו וכו׳ ומצוה ליישבו. תפתו יום יתמנה לישכן, ס) [וע"ע תוס' יבמות לד: ד"ה ולא כמעשה וכו'], ע) וועי׳ מוס׳ נדה יג: ד״ה

גליון הש"ם -ש"י ד"ה שלא כדרכה נהנית. עי' יומל דף פ"ב ע"ל מום' ד"ה מה רולח. ובקידושין דף כב ע"ב:

הגהות הב"ח (ה) רש"י ד"ה חסד וכו" שלוה לאדם:

הגהות מהר"ב

אין כאן דבק שמתוך שאינה. מין כמן לכון שממנון שמים: מיצ עי' קדושין כ"ב ע"ב מאן לימא לן דלאו הנאה אים להו לחרווייהו כו׳ וצ"נו ועיין יומא ע"ז ע"ב רש"י ד"ה מביאות כו' ובמ"ש שם הפר"ח בספר מים חיים

מוסף רש"י

בן נח שייחד שפחה לעבדו ובא עליה נהרג עליה. משום גול, ואע״פ שאין זו בעולת בעל דאישות אלא דונות בעלמא כחמורו ובהמתו (לעיל נו.). אזהרה שלהן זו היא מיתתן. דלאו כעו התראה (יבמות אביו דומיא דאמו ואמו דומיא דאביו לא משכחם לה אלא באיסור דאחווה. דתרוייהו ממש ליכא למימר דא"כ היינו ודבקוי ולא בזכר [ע"א] ותרוייהו באישות ליכא למימר דהא אמו לאו משום אישות דא"כ היינו אשת אביו הלכך תרוייהו באחוה: ורבי עקיבא מוטב לאוקמא באשת

אביו. כמשמעותה דקרא דקרי ליה אביו דכתיב יעזב איש את אביוי) ואשת אביו אשכחן דקרי בישראל ערות אביו דכתיב (ויקרא יח) ערות אביך היא ולאו לאוקמא באחות אביו דקרא לא משמע הכי דאחות אביו שאר אביו הוא דאקרי ערות אחות אביך לא תגלה כי שאר אביך היא (שם): דודתו. אחות קהת אביו: מאי לאו. אחות קהת אף מן האם היתה והותרה לעמרם אלמא אחות אב מן האם מותרת לו קודם מתן תורה: לא דודתו מן החב. אחות קהת מן החב היתה ולא מן האם ואחות האב הותרה להם. והא דכתיב יעוב איש את אביו ודרשינוף אחות אביו (אביו) באחותו מן האם קאמר כדילפינן מוגם אמנה אחותי בת אבי היאש: תא שמע וגם אמנה וכו'. מכלל דבת האם אסורה קשיא לר"ע: אחותו הוה. בתמיהה. הא בת אחיו הוה וכיון דהכי לא שנא מן האם ולא שנא מן האב שריא ליה: אלא המם הכי הוה אמר ליה קורבא דחתוה וכו'. בת אחי מן האב היא ולה מן החם ולה משום היסורה והתירא קאמר ליה אלא משום לתהוני דיבורא קמא שאמר אחותי היא קאמר ליה הכי אחותי בת אבי היא דבת אחי בן אבי היא וקרי לה אחותו דבני בנים הרי הם כבנים והרי היא כבת אביו והאי דקאמר אך לא בת אמי לאו משום דאי הוה אחוה מן האם הויא אסורה אלא משום קושטא דמילתא אמר לו: חסד יבנה. תחילתו של עולם נבנה בחסד שלוה (א) אדם הראשון לגמול חסד את בנו ואסרה לו והתירה לקין כדי שיבנה העולם והיינו דכתיב (ויקרא כ) י (כי יקח איש) את אחותו בת אביו חסד הוא מה שהתרתי לקין חסד גמלתי עמו: כותי מותר בבתו. בין לרבי חליעזר בין לר"ע דקסבר רב הונא לא ילפינן שאר עריות מהנך דכתיבי בהאי קרא מדפרט כל הני שמע מינה דוקא כתבינהו: עבד. כנעני של ישראל: מותר בחמו ובבתו. וכ"ש בשחר עריות של קורבה: יצא מכלל כותי. ופקע שם בן נח מיניה: ולכלל ישראל לא בא. דליגזר ליה עליה משום דשמא יאמרו באין מקדושה חמורה לקדושה קלהי: מאימת. חשיב ליה מיוחדת לו: מדרגיל

למיקרי לה. בנות העיר: רביתא

דפלנית. ילדתו של פלוני עבד:

משן הדעת מה לא נשא אדם את בתו. שכשאכלה חוה מען הדעת היתה ראויה למות מיד ואי משום אדם שהיה שרוי בלא אשה היה יכול ליקח בתו ומסיק כדי שישא קין את אחותו: בי איבא מידי דלישראל שרי ולכותי אסור. משמע דלישראל מותר באשתו

> בשלא כדרכה וכן משמע בסוף פ"ב דנדרים (דף כ:) ההיא איתתא דאתיא קמיה דרבי אמרה לו רבי ערכתי לו שלחן והפכו אמר לה בתי התורה התירה לו ולאו היינו היא למעלה והוא למטה דמה מפסדת בכך אלא שלא כדרכה שמלערתה כדאמר התם י אם תענה את בנותי שלא כדרכן ואמר וישכב אותה כדרכה ויענה שלא כדרכה וקשה דבספ"ג דיבמות (דף לד:) חשיב שלא כדרכה מעשה ער ואונן וי"ל דלא אסיר אלא שעושה כך תדיר שלא תתעבר ויכחיש יופיה אבל אם רוב תשמישו כדרכה אלא שבאקראי מתאוה לה שלא

בא יוכי אתא רב דימי אמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא בן נח שייחד שפחה לעבדו ובא עליה נהרג עליה מאימת אמר רב נחמן ימדקראו לה רביתא דפלניא מאימת התרתה אמר רב הונא יימשפרעה ראשה בשוק א"ר אלעזר א"ר חנינא בן נח שבא על אשתו שלא כדרכה חייב שנאמר יודבק ולא שלא כדרכה אמר רבא מי איכא מידי יידישראל לא מיחייב וכותי מיחיים אלא אמר רבא בן נח שבא על אשת חבירו שלא כדרכה פטור מאי טעמא באשתו ולא באשת חבירו ודבק ולא שלא כדרכה א"ר חנינא יעובד כוכבים שהכה את ישראל חייב מיתה שנאמר זויפן כה וכה וירא כי אין איש [וִיך את המצרי] וגו' וא"ר חנינא הסוטר לועו של ישראל כאילו סומר לועו של שכינה שנאמר ימוקש אדם ילע קודש: מגביה עבדו שבת סימן: אמר ריש לקיש יהמגביה ידו על חבירו אע"פ שלא הכהו נקרא רשע שנאמר יויאמר לרשע למה תכה רעך למה הכית לא נאמר אלא למה תכה אף על פי שלא הכהו נקרא רשע (אמר) זעירי א"ר חנינא נקרא חומא שנאמר יואם לא לקחתי בחזקה וֹכתיב °וֹתהי חמאת הנערים גדולה מאד רב הונא אמר תיקצץ ידו שנאמר יוזרוע רמה תשבר יירב הונא קץ ידא ר"א אומר אין לו תקנה אלא קבורה שנאמר ייואיש זרוע לו הארץ וא"ר אלעזר לא נתנה קרקע אלא לבעלי זרוְעות שנאמר ואיש זרוע לו הארץ ואר"ל מאי דכתיב בעובד אדמתו ישבע לחם אם עושה אדם עצמו כעבד לאדמה ישבע לחם ואם לאו לא ישבע לחם ואר"ל "עובד כוכבים ששבת חייב מיתה שנא' 13 ויום ולילה לא ישבותו ואמר מר מאזהרה שלהן זו היא מיתתן מאמר רבינא ואפי' שני בשבת וליחשבה גבי ז' מצות כי קא חשיב שב ואל תעשה קום עשה לא קא חשיב

מאימת התרתה. שלא תקרא מיוחדת לו אם תבא להפקיר עלמה: משתפרע ראשה בשוק. שהיו רגילות אף הנכריות הנשואות שלא ללאת בראש פרוע: שלא כדרכה. אין כאן דבק 🌣 אוֹ שמתוך שאינה נהנית בדבר אינה נדבקת עמו: באשפו ולא באשם חבירו. שלא אסרה חורה אלא בדביקה: אם המלרי. משום להכה איש עברי: מוקש אדם ילע קדש. הנוקש את האדם היינו ישראל שקרויין אדם דכתיב (יחוקאל וד) ואתנה לאני לאן מרעיתי אדם אתם אתם קרוין אדם וכו': י**נע קודש.** כאלו לועה את הקדש כלומר כסוטר על לועו. סוטר מכה: אם נא לקחתי בחוקה. בבני עלי כחיב שהיו חוקפים בבשר הובחים ואמר אם לא חחן לי אקח בחוקה דהיינו כמרים ידו שהיו מגזמין להכות: וורוע רמה. הרגיל לרום ידו על חבירו: קן ידח. מאדם אחד שהיה רגיל להכות את חבירו וקנסו בכך כדאמר בפרקין דלעיל (דף מו.) ב"ד היו מכין ועונשין שלא מן התורה לעשות סייג וגדר לדבר: **איש זרוע.** איש שמניף זרוע לו הארץ מתוקנת לקבורה כלומר ראוי להמיתו ולקוברו: **לא נסנה קרקע.** כלומר אין ראוי לקנות קרקע אלא לבני זרוע מפני שהתגר רבה ע"י קרקע שבאות בהמות ומפסידות וגנבים באין וגונבין ועוררין עליו ולריך שיהא חזק לעמוד כנגדן: **כעבד לאדמה**. לעסוק בה תמיד לחרישה והשקאה וניכוש ועידור: עובד כוכבי׳ ששבת. ממלאכתו יום שלם חייב מיתה שנא׳ יום ולילה לא ישבותו. וקא דריש ליה לא ישבותו ממלאכה דהבני אדם נמי קאי ולא מימא לא ישבותו אהך ששת עתים דקרא קאי כלומר לא יבטלו ולא יפסקו מלהיות: פשיטא לא גרסי׳ דהא טובא קמ"ל דאבני אדם קאי: אמר רבינא אפי' שני בשבת. לא תימא שביתה דקאמר ר"ל לשום חובה קאמר ⁰דלא לכוון לשבות כגון בשבת שהוא יום שביתה לישראל או אחד בשבת ששובתין בו® אלא מנוחה בעלמא קא אסר להו שלא יבטלו ממלאכה ואפי' יום שאינו בר שביתה. שני בשבת יומא קמא דלאו יום בר שביתה נקט וה"ה דהוה מצי למינקט שלישי ורביעי: קום עשה לא חשיב. והאי לא ישבותו קום עשה מלאכה היא:

כדרכה שרים:

קין ידא. פ״ה שהיה רגיל להכות את חבירו וקנסו בכך וי״ל דדינא הוא דהא מקרא דריש וזרוע רמה תשבר ובפ' כל היד (נדה דף יג: ושם) גבי יד לאמה תקלך אמר דינא תנן כדרב הונא דרב הונא קן ידא אלמא דינא הוא והא דחשכחן בפ' ד' וה' (ב"ק דף לו.) גבי חנן בישא דרב הונא גופיה לא חייבו אלא ממון שאני הכא דמועד ורגיל בכך היה להכות באגרוף דדיניה הוא בכך וכן יד לאמה רגיל בכך ש':

מלכים הלכה ט: תורה אור השלם וַיִּקַח עַמְרָם אֶת יוֹכֶבֶּד דֹּדְתוֹ לוֹ לְאִשְׁה וַתֵּלֶד לוֹ

אָת אַהַרוֹ וְאֶת מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיִּי עַמְרָם שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים ומאת שנה: שמותו כ יּהְאַת שְּנֶּח. שמוז דר 2. 2. וְגַם אָמְנֶה אֲחֹתִי בִּת אָבִי הִוֹא אֲךְ לֹא בַת אִמִּי וַתְּהָי לִי לְאִשָּׁה: . בראשית כ יב

יָבֶנֶה שָׁמִיִם תָּבִן אֱמוּנְתְךְּ בהם: תהלים פט ג בְּהֶם: תהלים פט ג 4. על בַּן יַעֲזֶב אִישׁ אֶת אָבִיוֹ וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתוֹ וְהָיוֹ לְבְשֶׁר אֶחָד: בראשית ב כד .5. וַיִּפֵן כֹּה וַכֹּה וַיַּרָא כִּי אַין אִישׁ וַיַּךְ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנַהוּ בַּחוֹל: שמות ב יב

6. מוֹקשׁ אַדַם יַלַע קֹדֶשׁ יז ביי ביי ביי ביי ביי וְאַחַר נְדָרִים לְבַקַּר: משלי כ כה

7. וַיַּצַא בַּיוֹם הַשַׁנִי וְהַנָּה וַיּאמֶר לְרָשָׁע לְמָּה תַכֶּה שמות ביג וַ אָןי: 8. וַיֹּאמֶר אַלְיוֹ הָאִישׁ קַטֵּר יַקְטִירוּן כִּיּוֹם הַחֵלֶב יוּטְרֶּבְּ וְקָח לְּךְּ בְּאָשֶׁר תְּאָנָה נְפְשֶׁרְ וְאָמֵר לֹא כִי עַתְה תָתַן וְאָם לֹא לְקְחָתִי בְּחָזְקָה: שמואל א ב טו בְּחָזְקָה: חַטָּאת הַנְּעָרִים 2. וְתְּהִי חַטָּאת הַנְּעָרִים גדולה מאד את פני יי כי נאצו האַנשים את מנחת יְיָ: שמואל א ב יז 10. וְיִּמְנֵע מֵרְשְׁעִים אוֹרָם וּוְרוֹע רְמָה תִּשָּׁבֵר: איוב לח טו וֹאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הַאַרִץ. 11 וּנְשׁוּא פָנִים יַשֶׁב בְּה: איוב כב ח איב כב ת עבד אַדְמְתוֹ יִשְׂבָּע.

לְחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסֵר לֶב: משלי יב יא לֵב: עד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ 13. עד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וֶחֹם וְקִּיץ וָרֵע וְקֹצִיר וְקֹר וֶחֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ: בראשית ח כב יִשְׁבֹּתוּ: בראשית ח